

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja

Druk nr 1739

Warszawa, 12 lutego 2009 r.

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o partiach politycznych, ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, ustawy - Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej oraz ustawy - Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Witolda Gintowt-Dziewałtowskiego.

(-) Romuald Ajchler; (-) Anna Bańkowska; (-) Anita Błochowiak; (-) Eugeniusz Czykwin; (-) Tomasz Garbowski; (-) Witold Gintowt-Dziewałtowski; (-) Tomasz Kamiński; (-) Witold Klepacz; (-) Jan Kochanowski; (-) Wacław Martyniuk; (-) Jarosław Matwiejuk; (-) Krzysztof Matyjaszczyk; (-) Tadeusz Motowidło; (-) Artur Ostrowski; (-) Stanisław Stec; (-) Jerzy Wenderlich; (-) Bogusław Wontor; (-) Ryszard Zbrzyzny.

USTAWA
z dnia 2009 r.

o zmianie ustawy o partiach politycznych, ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, ustawy – Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej oraz ustawy – Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw

Art. 1

W ustawie z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz. U. Nr 79, poz. 857 z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 28 dodaje się ust. 7 w brzmieniu:

„7. Środki finansowe pochodzące z subwencji, w tym także pozyskane w sposób określony w art. 24 ust 4 punkt 1 i 2, mogą być wykorzystywane na płatne reklamy i audycje telewizyjne lub radiowe partii politycznych oraz na płatne ogłoszenia i reklamy prasowe tylko i wyłącznie za pośrednictwem Funduszu Wyborczego partii politycznej i na zasadach określonych dla wydatkowania środków z tego funduszu. Środki te nie mogą być także przeznaczane na propagowanie statutowej działalności partii za pomocą plakatów i haseł, których powierzchnia przekracza 2 m².”;

2) w art. 29:

a) dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W 2009 roku i 2010 roku wysokość rocznej subwencji, o której mowa w art. 28, dla danej partii politycznej albo koalicji wyborczej ustala się na zasadzie stopniowej degresji proporcjonalnie do łącznej liczby głosów ważnych oddanych na listy okręgowe kandydatów na posłów tej partii albo koalicji wyborczej, w rozbiciu na liczby głosów odpowiadające poszczególnym przedziałom określonym w procentach, według następującego wzoru:

$$S = W_1 \times M_1 + W_2 \times M_2 + W_3 \times M_3 + W_4 \times M_4 + W_5 \times M_5 + W_6 \times M_6$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

S - kwotę rocznej subwencji,

W₁₋₆ - liczby głosów kolejno obliczane dla każdego wiersza poniższej tabeli, podane odrębnie w wyniku rozbicia łącznej liczby głosów ważnych oddanych w skali kraju łącznie na listy okręgowe kandydatów na posłów danej partii politycznej albo koalicji wy-

borczej, odpowiednio do wyznaczonego w procentach przedziału,
M₁₋₆ - wysokość kwoty w złotych dla kolejnych wierszy poniższej tabeli:

Wiersz	Głosy ważne oddane w całym kraju łącznie na listy okręgowe kandydatów na posłów danej partii politycznej albo koalicji wyborczej w rozbiciu odpowiednio dla każdego przedziału		Wysokość kwoty za jeden głos (M)
	Procent	Liczba głosów (W)	
1	do 5%		10 złotych
2	Powyżej 5% do 10%		7 złotych 50 groszy
3	Powyżej 10% do 15%		6 złotych 50 groszy
4	Powyżej 15% do 20%		1 złoty
5	Powyżej 20% do 30%		50 groszy
6	Powyżej 30%		25 groszy

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Roczna subwencja, w kwocie ustalonej na podstawie ust. 1-2 i art. 28, jest każdego roku w okresie kadencji Sejmu wypłacana danej partii politycznej w czterech równych kwartalnych ratach, z zastrzeżeniem art. 32.”;

c) w ust. 6 wyrazy „o których mowa w ust. 1” zastępuje się wyrazami „o których mowa w ust. 1 i 2”

3) art. 30 ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Partia polityczna, która otrzymuje subwencję, przekazuje od 10 do 20% subwencji na Fundusz Ekspercki.

4. Środki finansowe zgromadzone w ramach Funduszu Eksperckiego mogą być wykorzystywane na finansowanie ekspertyz prawnych, politycznych, socjologicznych i społeczno-ekonomicznych. Finansowanie ekspertyz może odbywać się drogą umów i porozumień zawieranych przez partię polityczną z wyspecjalizowanymi organizacjami oraz instytucjami. Środki Funduszu Eksperckiego mogą być również przeznaczone na finansowanie działalności wydawniczo-edukacyjnej związanej z działalnością statutową partii politycznej.”.

Art. 2

W ustawie z dnia 12 kwietnia 2001 r. – Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i Senatu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2007 r. Nr 190, poz. 1360 ze zm.) dodaje się art. 89 ust. 3 w brzmieniu:

„3. Zabrania się umieszczania plakatów i haseł wyborczych o powierzchni większej niż 2 m².”.

Art. 3

W ustawie z dnia 27 września 1990 r. o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2000 r. Nr 47, poz. 544 z późn. zm.) art. 78a otrzymuje brzmienie:

„Art. 78a. Materiały wyborcze powinny zawierać wyraźne oznaczenia od kogo pochodzą. Zabrania się umieszczania plakatów i haseł wyborczych o powierzchni większej niż 2 m².”.

Art. 4

W ustawie z dnia 16 lipca 1998 r. - Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików i województw (Dz. U. z 2003 r. Nr 159, poz. 1547 z późn. zm.) w art. 70 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Zabrania się umieszczania plakatów i haseł wyborczych o powierzchni większej niż 2 m².”.

Art. 5

Dodany niniejszą nowelizacją przepis art. 28 ust. 7 ustawy, o której mowa w art. 1, nie narusza postanowień umów zawartych przez partię polityczną przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy do czasu ich wygaśnięcia.

Art. 6

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Uzasadnienie

Przedłożony projekt ustawy ma charakter incydentalny. Wychodzi naprzeciw toczonej dyskusji o potrzebach oszczędności budżetowych w reakcji na kryzys finansowy. Partie polityczne nie mogą pozostać zwolnione z obowiązku oszczędzania. Jednocześnie nie można całkowicie zlikwidować, czy też zawiesić finansowania partii politycznych ze środków publicznych.

Takie działanie osłabiałoby podstawy demokratycznych procedur i jednocześnie groziłoby powrotem do zjawisk kapitalizmu politycznego i politycznej korupcji.

W przeszłości wystąpiła już raz potrzeba ograniczenia wielkości środków publicznych przekazywanych partiom politycznym. W 2001 roku Sejm RP na wniosek rządu przyjął ustawę czasowo zmniejszającą subwencję przeznaczaną na finansowanie partii. Zaproponowana w art. 1 pkt 1 zmiana odwołuje się do tamtej regulacji. Intencją było zapewnienie progresywnej skali zmian w finansowaniu, tak, aby partie otrzymujące niższe subwencje traciły proporcjonalnie mniej środków. Zasada ta pozwoli zapewnić wszystkim objętym finansowaniem partiom odpowiednie środki na działalność, jednocześnie pozostawia będące konsekwencją wyniku wyborczego, zróżnicowanie w finansowaniu poszczególnych partii.

Dla zachowania właściwych proporcji konieczne okazało się wprowadzenie w miejsce przedziału procentowego obejmującego głosy powyżej 10% do 20%, dwóch nowych przedziałów procentowych: powyżej 10% do 15% oraz powyżej 15% do 20%. Przy zastosowaniu kwot zaproponowanych w nowej tabeli w latach 2009 i 2010 poszczególne partie otrzymywałyby: Polskie Stronnictwo Ludowe - 93% dotychczasowych środków, koalicja Lewica i Demokraci - 89%, Prawo i Sprawiedliwość - 59%, Platforma Obywatelska - 56%. Rocznie budżet państwa zaoszczędziłby na tej zmianie ponad 34 miliony 100 tysięcy złotych. Koszty budżetowe subwencjonowania partii zmniejszyłyby się z blisko 107 milionów złotych do niepełna 73 milionów, tj. o ponad 30%.

Jednocześnie nowelizacja wprowadza dodatkowe, nie incydentalne, rygory związane z wydatkowaniem przez partie polityczne środków pochodzących z subwencji budżetowych. Art. 1 punkt 2 wprowadza zasadę, iż środki finansowe pochodzące z subwencji mogą być przeznaczane na płatne reklamy i audycje telewizyjne lub radiowe partii politycznych oraz na płatne ogłoszenia i reklamy prasowe tylko i wyłącznie za pośrednictwem Funduszu Wyborczego partii politycznej i na zasadach określonych dla wydatkowania środków z tego funduszu. Oznacza to, iż przed rozpisaniem wyborów i uruchomieniem kalendarza wyborczego, partie mogą prowadzić tego typu działalność tylko wtedy, gdy finansowana będzie z innych źródeł niż subwencja budżetowa lub środki pośrednio z niej pochodzące, a uzyskane z lokat, oprocentowania rachunków oraz obrotu obligacjami lub bonami skarbowymi Skarbu Państwa.

Jeśli obecnie któraś z partii wykorzystuje środki z subwencji na tego typu działalność, to nie naruszałyby tej ustawy do czasu wygaśnięcia już zawartych umów.

Wprowadza się także zakaz propagowania działalności partii politycznej za pomocą plakatów i haseł o powierzchni większej niż 2 m². Zakaz ten dotyczy także czasu kampanii wyborczych, czemu służą zmiany zaproponowane w art. 1 pkt 1, art. 2, art. 3 i art. 4 projektu.

W art. 1 pkt 3 proponuje się zamiany w dystrybucji środków Funduszu Wyborczego partii politycznej. Proponuje się zwiększenie odpisu z otrzymywanej subwencji na rzecz Funduszu Eksperckiego do kwot stanowiących od 10% do 20% otrzymywanej subwencji.

Po drugie, proponuje się, aby wykorzystywanie środków z Funduszu Eksperckiego mogło odbywać się na podstawie porozumień lub umów z wyspecjalizowanymi organizacjami i instytucjami. Ta zmiana ma na celu pomoc w powstawaniu i rozwoju ośrodków anali-

tycznych i prognostycznych, tzw. think-tanków a w konsekwencji podnieść poziom przygotowania partii do funkcji, które powinny spełniać w demokratycznym państwie.

Wejście w życie proponowanych zmian nie spowoduje dodatkowych wydatków dla budżetu państwa, natomiast wprost przeciwnie przyniesie znaczne oszczędności.

Projekt nie został poddany konsultacjom, o których mowa w art. 34 ust. 3 Regulaminu Sejmu RP.

Przedkładany zakres nowelizacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 19 lutego 2009 r.

BAS-WAL-335/09

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna

w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o partiach politycznych, ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, ustawy – Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej oraz ustawy – Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Witold Gintowt-Dziewałtowski)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity: Monitor Polski z 2002 r., Nr 23, poz. 398, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt przewiduje zmianę ustaw: z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz. U. Nr 79, poz. 857, ze zmianami), z dnia 12 kwietnia 2001 r. – Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2007 r. Nr 190, poz. 1360, ze zmianami), z dnia 27 września 1990 r. o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2000 r. Nr 47, poz. 544, ze zmianami) oraz z dnia 16 lipca 1998 r. – Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw (Dz. U. z 2003 r. Nr 159, poz. 1547, ze zmianami). Zmiany dotyczą zasad wykorzystywania środków finansowych pochodzących z subwencji z budżetu państwa na propagowanie statutowej działalności partii politycznych (zakazuje się promocji partii politycznych za pomocą plakatów i haseł o powierzchni przekraczającej 2 m²) oraz zasad ustalania wysokości rocznej subwencji dla danej partii politycznej albo koalicji wyborczej.

Projekt zawiera przepis przejściowy. Proponowana ustawa ma wejść w życie z dniem ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem

Prawo Unii Europejskiej nie zawiera przepisów regulujących zagadnienia będące przedmiotem projektu ustawy.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Przepisy projektu nie należą do materii regulacji prawa UE.

4. Konkluzja

Przedmiot projektu ustawy o zmianie ustawy o partiach politycznych, ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, ustawy – Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej oraz ustawy – Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Sporządził: Zespół Prawa Europejskiego i Międzynarodowego

Akceptował: Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

Warszawa, 19 lutego 2009 r.

BAS-WAL-336/09

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna

w sprawie stwierdzenia – w trybie art. 95a ust. 3 Regulaminu Sejmu – czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o partiach politycznych, ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, ustawy – Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej oraz ustawy – Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Witold Gintowt-Dziewałtowski) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej

Projekt przewiduje zmianę ustaw: z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz. U. Nr 79, poz. 857, ze zmianami), z dnia 12 kwietnia 2001 r. – Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2007 r. Nr 190, poz. 1360, ze zmianami), z dnia 27 września 1990 r. o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2000 r. Nr 47, poz. 544, ze zmianami) oraz z dnia 16 lipca 1998 r. – Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw (Dz. U. z 2003 r. Nr 159, poz. 1547, ze zmianami). Zmiany dotyczą zasad wykorzystywania środków finansowych pochodzących z subwencji z budżetu państwa na propagowanie statutowej działalności partii politycznych (zakazuje się promocji partii politycznych za pomocą plakatów i haseł o powierzchni przekraczającej 2 m²) oraz zasad ustalania wysokości rocznej subwencji dla danej partii politycznej albo koalicji wyborczej.

Przedmiot projektu ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o partiach politycznych, ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, ustawy – Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej oraz ustawy – Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej.**

*Sporządził: Zespół Prawa Europejskiego i Międzynarodowego
Akceptował: Dyrektor Biura Analiz Sejmowych*

Michał Królikowski

Deskryptory bazy REX: Unia Europejska, projekt ustawy, samorząd terytorialny, wybory, Prezydent, Sejm, Senat, budżet państwa, reklama